

Novi znanstveni izvještaj* Međuvladina panela o klimatskim promjenama objavljen danas pokazuje kako je ograničavanje globalnog zagrijavanja na 1.5 °C još uvijek moguće. No države moraju hitno napustiti korištenje fosilnih goriva, a korjenite promjene u svim sektorima moraju se dogoditi u idućih 10-20 godina.

Ovaj izvještaj, koji se iščekivao od potpisivanja Pariškog sporazuma 2015. godine, analizira što bi za svijet značilo povećanje globalnog zagrijavanja za 1.5 °C iznad predindustrijskih razina, a u usporedbi s povećanjem za 2 °C. Ono što izvještaj pokazuje jest rastuća sigurnost da bi povećanje za 2 °C - cilj prethodno prikazan kao 'sigurna' razina zagrijavanja - bio opasan korak za čovječanstvo.

Izvještaj također upozorava kako će i 1.5°C globalnog zagrijavanja nanijeti nepojmljivu štetu ljudima i ekosustavima zbog utjecaja suša, oluja, porasta razine mora, topljenja Arktika i slično. Stoga je ključno zadržati porast temperature ispod 1.5 °C, a IPCC jasno navodi kako postoji malo vremena da se to postigne. Ukoliko razina zagrijavanja nastavi rasti po trenutačnoj stopi, 1.5 °C ćemo preći oko 2040. godine. Stoga, emisije treba znatno smanjiti prije 2030. godine.

Za usporedbu, već sada se nalazimo na 1°C povećanja globalnog zagrijavanja, a svjedoci smo mnogobrojnih posljedica s kojima se sve teže nositi. U samo zadnjih mjesec dana uragan Florence i supertajfun Mangkhut poharali su obale SAD-a i Jugoistočne Azije te ostavili za sobom stotine žrtava, a izravno pogodili milijune ljudi. Države poput Portorika se i nakon godinu dana još uvijek oporavljaju od uragana Marija, jedne od najvećih katastrofa u kojoj je život izgubilo 4.600 ljudi, dok su mnogi svoje domove morali napustiti zauvijek. Ovo je ljeto zabilježilo obaranje temperaturnih rekorda na dnevnoj bazi, a ekstremne vrućine, suše i požari u Europi postaju svakodnevnica. Popis se nastavlja.

IPCC upozorava kako su posljedice porasta temperature od oko 2°C teške i potencijalno nepovratne. Izvještaj pokazuje da ako ograničimo povećanje na 1.5°C umjesto 2°C, Arktik će se vjerojatno otopiti samo jednom tijekom stoljeća umjesto bar jednom tijekom desetljeća. Možemo spriječiti i odmrzavanje 2 milijuna km² permafrosta. Površina koraljnih grebena bi se smanjila za 70-90 posto s globalnim zagrijavanjem od 1.5°C, dok bi gotovo svi nestali s 2°C zagrijavanja. Također, broj ljudi bez pitke vode bi bio duplo manji, a stotine milijuna ljudi bili bi pošteđeni siromaštva. Značajno bi se smanjili i rizici od ekstremnih vremenskih događaja (uključujući teške suše i požare), nestašice hrane, bolesti povezanih s vrućinom i smrću te oštećenja biološke raznolikosti i ekosustava na kopnu i u morima. Dodatno, 10 milijuna ljudi manje bi bilo prisiljeno napustiti domove uslijed porasta razine mora.

U izvještaju se također navodi da su na 1.5 °C i 2 °C moguće ekstremne suše u regijama poput Mediterana i Južne Afrike; utjecaji na proizvodnju usjeva u Subsaharskoj Africi,

osobito zapadnoj Africi i južnoj Africi, jugoistočnoj Aziji i Srednjoj i Južnoj Americi; rizik nestašica hrane u Sahelu, južnoj Africi, Mediteranu, srednjoj Europi i Amazoni, itd.

Očigledno je kako je i naša regija posebno osjetljiva na klimatske promjene.

Poruka znanstvenika i znanstvenica, kao i okolišnih udruga, je već godinama jasna, a ovaj izvještaj to samo potvrđuje te šalje posljednji apel vladama. Jedino što nedostaje jest politička volja da se dugotrajne posljedice klimatskih promjena spriječe. U tome ima ulogu i Vlada Republike Hrvatske koja konačno mora napraviti snažan zaokret prema obnovljivim izvorima energije i energetske učinkovitosti. Mora prestati gurati daljnja ulaganja u fosilna goriva i projekte poput LNG terminala na Krku. Takva tranzicija treba biti fokus nove Energetske strategija RH koja bi uskoro trebala ugledati svjetlo dana, bar prema najavama Vlade RH. S promjenama treba započeti odmah, a na to možemo gledati kao priliku za razvoj održivijeg i ravnopravnijeg društva.

Izvor: zelena-akcija.hr